

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дорошко Ольги Євгенівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 1 частини шостої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України

м. К и ї в
18 травня 2021 року
№ 76-2(II)/2021

Справа № 3-62/2021(143/21)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденка Ігоря Дмитровича – головуючого,
Головатого Сергія Петровича – доповідача,
Лемака Василя Васильовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дорошко Ольги Євгенівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 1 частини шостої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Дорошко Ольга Євгенівна як суб'єкт права на конституційну скаргу (далі – Заявниця) звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням

(вх. № 18/143 від 16 квітня 2021 року) перевірити на відповідність статті 8, частині першій статті 9, частинам першій, другій статті 24, частині першій статті 55, статті 64, пунктам 1, 3, 6 частини другої статті 129 Конституції України (конституційність) приписи пункту 1 частини шостої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Згідно з приписом пункту 1 частини шостої статті 19 Кодексу для цілей Кодексу малозначними справами є „справи, у яких ціна позову не перевищує ста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб“.

Відповідно до приписів пункту 2 частини третьої статті 389 Кодексу не підлягають касаційному оскарженню „судові рішення у малозначних справах та у справах з ціною позову, що не перевищує двохсот п'ятдесяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, крім випадків, якщо:

а) касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовчої практики;

б) особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до цього Кодексу позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи;

в) справа становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу;

г) суд першої інстанції відніс справу до категорії малозначних помилково“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає таке.

У квітні 2020 року Комунальне підприємство „Жилкомсервіс“ (далі – КП „Жилкомсервіс“) звернулося до Жовтневого районного суду міста Харкова з позовом до Заявниці, в якому просило стягнути 8 439,86 грн заборгованості за надані послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій за період з 1 березня 2007 року по 1 березня 2020 року.

Жовтневий районний суд міста Харкова рішенням від 2 липня 2020 року задовольнив позов КП „Жилкомсервіс“.

Харківський апеляційний суд постановою від 7 жовтня 2020 року апеляційну скаргу Заявниці задовольнив частково, рішення Жовтневого районного суду міста Харкова від 2 липня 2020 року змінив, стягнув з Заявниці на користь КП „Жилкомсервіс“ 3 608,57 грн заборгованості за надані послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

Верховний Суд у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду ухвалою від 12 січня 2021 року відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Заявниці на рішення Жовтневого районного суду міста Харкова від 2 липня 2020 року та постанову Харківського апеляційного суду від 7 жовтня 2020 року та зазначив, що „досліджено та взято до уваги ціну позову, предмет позову, складність справи, а також значення справи для сторін і суспільства і не встановлено випадків, передбачених пунктом 2 частини третьої статті 389 ЦПК України, за наявності яких судові рішення у малозначній справі підлягає касаційному оскарженню“.

3. Заявниця стверджує, зокрема, що «виділення частиною шостою статті 19 ЦПК України із загалу справ множини так званих „малозначних справ“ в залежності від ціни позову, категорії справи, предмета справи, та подальше позбавлення судом учасників таких справ майже всіх судових процедур, є справжньою дискримінацією <...> така дискримінація за ціною позову та іншими ознаками, вказаними у частині шостій цієї статті ЦПК України порушує конституційне право на доступ до правосуддя». На думку Заявниці, встановлені у пункті 2 частини третьої статті 389 Кодексу виключні випадки, за яких касаційне оскарження рішень судів першої та апеляційної інстанцій є можливим, «настільки „розмиті“, що насправді не дають права на касаційне оскарження».

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо

неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55).

4.1. Зі змісту конституційної скарги випливає, що Заявниця не погоджується із законодавчо встановленим обмеженням щодо оскарження в касаційному порядку судових рішень у малозначних справах і вважає його таким, що перешкоджає реалізації права на судовий захист, гарантованого частиною першою статті 55 Конституції України. Проте долучені до конституційної скарги копії судових рішень свідчать, що Заявниця реалізувала право на судовий захист.

4.2. Згідно з пунктом 8 частини другої статті 129 Конституції України однією з основних засад судочинства є забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення. Отже, Конституція України не містить положень щодо обов'язкового касаційного оскарження усіх без винятку судових рішень.

Конституційний Суд України у Висновку від 20 січня 2016 року № 1-в/2016 зазначив, що „особі має бути гарантовано право на перегляд її справи судом апеляційної інстанції. Після апеляційного розгляду справи сторони судового процесу можуть бути наділені правом оскаржити судові рішення першої та апеляційної інстанцій до суду касаційної інстанції у випадках, визначених законом, що сприятиме забезпеченню реалізації принципу верховенства права“ (абзац другий підпункту 3.6.3 підпункту 3.6 пункту 3 мотивувальної частини). Тобто визначення випадків, у яких судові рішення може бути оскаржено у касаційному порядку, є виключним повноваженням законодавця.

4.3. У конституційній скарзі Заявниця фактично висловила незгоду з законодавчим врегулюванням порядку касаційного оскарження судових рішень у малозначних справах. Зазначене не може вважатись обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів Кодексу в контексті вимог

пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дорошко Ольги Євгенівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів пункту 1 частини шостої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**